

Korralduste parima täitmise kord

1. Üldsätted

- 1.1. Aktsiaselts LHV Varahaldus (edaspidi „Fondivalitseja“) valitseb nii LHV pensionifondide, LHV Maaailma Aktsiad Fondi (eurofond) vara, kui pakub fondi valitsemise teenust SEF – LHV Persian Gulf Fund'ile. Fondivalitseja üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon ning Fondivalitsejale kohalduvad Eesti õigusaktid, millega on üle võetud ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta (edaspidi „MiFID“).
- 1.2. Korralduse täitmiseks võib Fondivalitseja täita korralduse ise või edastada korralduse täitmiseks kolmandale isikule (maaklerfirmale). Olenemata sellest, kumma variandi kasuks Fondivalitseja otsustab, on ta kohustatud tegutsema investeerimisfondide, osakuomanike ja klientide parimates huvides. Selleks rakendab Fondivalitseja mõistlikke meetmeid, et korralduste täitmisega oleks saavutatud parim võimalik tulemus.
- 1.3. Fondivalitseja täidab üldjuhul ise investeerimisfondi arvel tehingu järgnevate instrumentide puhul: hoiuste tegemine, reguleeritud kauplemiskohtades mittenoteeritud väärtpaberite soetamine (nt kinnisasjadesse investeerivate investeerimisfondide osakute soetamine), tuletisinstrumentidega tehingud eesmärgiga maandada finantsriske, sh turuhinna, välisvaluuta vahetuskursi ja intressimäärade riske.
- 1.4. Fondivalitseja annab üldjuhul tehingukorralduse täitmiseks kolmandale isikule järgnevatel juhtudel: investeerimisel aktsiatesse, võlakirjadesse, märkimisõigustesse, börsil kaubeldavate investeerimisfondide aktsiatesse, kaubeldavatesse väärtpaberi hoidmistunnistustesse, rahaturuinstrumentidesse ja muudel sarnastel juhtudel.
- 1.5. Fondivalitseja tagab arveldamise käigus saadud mis tahes väärtpaberi või raha kandmise õigeaegselt ja korrektselt investeerimisfondi kontole. Eelnimetatud kohustuse täitmiseks on Fondivalitseja vastu võtnud ja rakendab käesolevat korda ning võtab tarvitusele kõik muud mõistlikud meetmed.
- 1.6. Käesolevas korras sätestatud põhimõtteid ei kohaldata ulatuses, milles Fondivalitseja järgib korralduse täitmiseks andmisel kliendi konkreetseid juhiseid. Eeldatavasti on selliste juhiste saamine kliendilt aga harvaesinev olukord. Üldjuhul teeb Fondivalitseja korralduste täitmise osas kõik otsused ise ning otsustab seejuures ka korralduse koondamise ja jaotamise erinevate maaklerfirmade vahel.
- 1.7. Kõik Fondivalitseja töötajad, kes on klientide arvel korralduste täitmise või täitmiseks andmise eest vastutavad, peavad oma kohustusi täitma vastavalt käesolevas korras toodud põhimõtetele.
- 1.8. Täitmiskohana käsitletakse reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi, süsteemset täitjat või turutegijat väärtpaberituru seaduse tähenduses, muud likviidsuse tagajat või kolmanda riigi vastavat isikut, kes täidab eelnimetatud isikutega samaväärseid ülesandeid.
- 1.9. Nimekirja peamistest partneritest, kellele Fondivalitseja korraldusi edastab, on ära toodud eraldi dokumendis „LHV Varahalduse poolt kasutatavad maaklerfirmad“. Vastavat nimekirja uuendatakse jooksvalt ning info muudatuste kohta tehakse viivitamatult teatavaks LHV veebilehel.

2. Parima täitmiskoha valik

- 2.1. Fondijuht, portfellihaldur või muu fondide nimel tehingute tegemise õigust omav töötaja valib korralduse täitja, s.t otsustab kas korraldus täidetakse Fondivalitseja enda või kolmanda isiku poolt ning kui viimase poolt, siis millise konkreetse maaklerfirma poolt. Üldiselt annab Fondivalitseja korraldused edasi täitmiseks kolmandale isikule, kellel on vahetu ligipääs kauplemissüsteemile ning kellega Fondivalitsejal on sisse seatud partnersuhted.
- 2.2. Investeerimisfondi vara arvel tehtud korraldus võidakse täita väljaspool reguleeritud turgu või mitmepoolset kauplemissüsteemi, sh Fondivalitseja valitsetava teise investeerimisfondi vastu, kui see on kooskõlas mõlema investeerimisfondi huvide ja investeerimiseesmärkidega.
- 2.3. Teatud väärtpaberitega on võimalik tehinguid teha ainult ühes täitmiskohas või ühe isiku kaudu. Sellisel juhul eeldab Fondivalitseja, et on täitnud korralduse parima võimaliku tulemusega.

- 2.4. Kui korraldust saab täita mitme isiku kaudu või mitmes täitmiskohas, võrdleb ja hindab Fondivalitseja investeerimisfondi jaoks saavutatavaid tulemusi kõigis nendes täitmiskohtades või kõigi nende isikute lõikes, kellelga Fondivalitsejal on sisse seatud partnersuhted ja kelle vahendusel on vastava korralduse täitmine võimalik, ning tegutseb eesmärgiga saavutada fondi jaoks parim võimalik tulemus. Võttes vastu otsust korralduse täitmise osas, arvestab Fondivalitseja järgmisi korralduse täitmise tegureid:
  - 2.4.1. maaklertasu (nii maaklertasu protsenti kui miinimumtasu);
  - 2.4.2. täitmise ja arveldamise kiirust ja tõenäosust. Olemasolevate partnersuhete puhul võetakse seeläbi arvesse ka maaklerfirmade hindamise tulemusi, sh fondijuhi või portfelli halduri hinnangut sellele, kas sarnaste korralduste täitmisel on minevikus saavutatud parimaid tulemusi;
  - 2.4.3. korralduse mahtu;
  - 2.4.4. maakleri vahendusel antud orderi täitmisega kaasnevat võimalikku hinnaliikumist;
  - 2.4.5. muid korralduse täitmisega seotud asjaolusid.
- 2.5. Fondivalitseja võtab investeerimisfondi arvel tehtava korralduse täitmisel punktis 2.4 nimetatud tegurite tähtsuse hindamisel arvesse:
  - 2.5.1. investeerimisfondi tingimustes või põhikirjas märgitud investeerimispoliitikat ja –eesmärke ning riske;
  - 2.5.2. korralduse asjaolusid;
  - 2.5.3. neid väärtpabereid iseloomustavaid andmeid, mille suhtes korraldus on esitatud ning neid täitmiskohti iseloomustavaid andmeid, kuhu korralduse täitmise võib suunata. Näiteks maaklerfirmade omavahelisel hindamisel võetakse arvesse ka vara liiki, mille kohta korraldus antakse, maaklerfirma pakutavaid teenuseid ning asjaolu, millistele turgudele ta lipipääsu pakub.
- 2.6. Reeglina omistab Fondivalitseja korralduse parimal täitmisel väga olulist tähtsust tehingu hinnale ja kuludele, s.t kogumaksumusele, mis koosneb väärtpaberi hinnast ja täitmisega seotud kuludest. Viimase hulka kuuluvad kõik investeerimisfondi poolt kantud korralduse täitmisega otseselt seotud kulud, sealhulgas täitmiskoha teenustasud, arveldustasud ja muud korralduse täitmisega seotud kolmandatele isikutele makstud tasud. Investeerimisfondi korralduse täitmisel lähtub Fondivalitseja korralduse kogumaksumusest.
- 2.7. Olukorras, kus Fondivalitseja leiab, et korralduse täitmise kiirus, tõenäosus ja turule avaldatav mõju on olulised täitmise faktorid, on Fondivalitsejal õigus täita korraldus ainult ühe täitmiskoha poolt avalikustatud hinnainfo alusel.
- 2.8. Suuremate korralduste puhul on suurem tähtsus täitmise tõenäosusel, turule avaldatava mõju vähendamisel, täitmise kiirusel. Fondivalitseja võib kiire täitmise tagamiseks ning turule avaldatava mõju minimeerimiseks jagada korralduse mitme erineva maaklerfirma vahel.
- 2.9. Teatud juhtudel võib tehingu algatajaks olla täitmiskoht või vastaspool. Sellisel juhul ja olukorras, kus täitmise kiirus ja tõenäosus on Fondivalitseja hinnangul olulised faktorid, ei ole alati mõistlik kontrollida hinda teiste täitmiskohtade/maaklerfirmade pakutavate hindade vastu. Sellises olukorras on Fondivalitsejal lubatud täita korraldus tehingu algataja vahendusel.

3. Maaklerfirmade hindamine

- 3.1. Fondivalitseja hindab maaklerfirmasid nii nendega lepingu sõlmimise eel kui viib läbi perioodilisi järelkontrolle, et veenduda, kas maaklerfirmad suudavad jätkusuutlikult pakkuda kvaliteetset täitmisteenust, võttes arvesse kõiki asjakohaseid täitmise asjaolusid.
- 3.2. Enne maaklerfirmaga lepingu sõlmimist kui ka perioodilise järelkontrolli käigus veendub Fondivalitseja maaklerfirma vastavuses järgmistele tingimustele:
  - 3.2.1. kas maaklerfirma on õigusaktidest tulenevalt kohustatud järgima Euroopa Liidu kliendi korralduste parimale täitmisele kehtestatud nõudeid;
  - 3.2.2. milliseks kliendiks liigitab maaklerfirma Fondivalitseja MiFID-i mõistes ning kas see liigitus tagab Fondivalitseja ning valitsetavate fondide huvide piisava kaitse;
  - 3.2.3. kas maaklerfirma tegevus ja korralduste täitmise kvaliteet vastavad nõutavale tasemele.
- 3.3. Kui maaklerfirma pole rakendanud nõuetele vastavat korralduste parima täitmise korda (nt väljaspool Euroopa Liitu asuvad partnerid), peab ta siiski vastama elementaarsetele nõuetele kliendi huvides tegutsemise ja kliendi korralduse parima täitmise kohta. Sellisel juhul annab Fondivalitseja maaklerfirmale korralduse täitmiseks täpseid juhiseid, et kindlustada korralduse parim täitmine investeerimisfondile.

- 3.4. Kui Fondivalitseja annab korralduse täitmiseks maaklerfirmale, ei ole Fondivalitseja vastutav selle eest, kas konkreetse korralduse osas saavutas maaklerfirma parima tulemuse. Samuti ei mõjuta Fondivalitseja seda, millistele täitmiskohtadele on maaklerfirmal ligipääs. Fondivalitseja ei ole kohustatud iga korralduse puhul teostama kontrolli ning dokumenteerima seda, kuidas saavutas maaklerfirma parima täitmise. Fondivalitseja kohustus on veenduda, et need maaklerfirmad, keda Fondivalitseja on otsustanud kasutada, võimaldavad saavutada parima tulemuse (maaklerfirmade hindamine lepingu sõlmimise eel ja perioodilise järelkontrolli teostamise läbi) ja kontrollida, kas maaklerfirmadele korralduste edastamisel on täidetud käesolevas korras toodud põhimõtteid.
- 3.5. Fondivalitseja võib korralduse maaklerfirmale täitmiseks edastamisel:
  - 3.5.1.määrata ise lõpliku täitmiskoha ja anda maaklerfirmale muid täpsustavaid juhiseid vastavalt käesolevale korrale, sh anda vajadusel limiithinnaga korraldusi, või
  - 3.5.2.lasta maaklerfirmal endal määrata korralduse parima täitmise meetmed.
- 3.6. Maaklerfirma valiku protseduuri ning järelkontrolli läbiviimise põhimõtted on täpsemalt sätestatud Fondivalitseja sise-eeskirjades „Maaklerfirmade ja vahendajate valimise kord“.

4. Korralduste täitmise järjekord, korralduste koondamine ja jaotamine

- 4.1. Fondivalitseja võib fondide ning klientide korraldused koondada. Korralduste koondamise eel hindab fondijuht või portfellihaldur koondamise mõju klientidele ning teeb otsuse korraldused koondada ainult juhul, kui tema parimal hinnangul ei ole koondamine klientide huve kahjustav.
- 4.2. Pärast seda, kui koondatud korraldused on täidetud, jaotab Fondivalitseja täitmisega seonduvalt saadu klientide vahel, kelle korraldused koondati. Korralduste koondamine toimub kiirelt, õiglaselt ning samu põhimõtteid järgides. Üldjuhul on korraldused koondatud täitmisele eelnevalt.
- 4.3. Juhul kui korralduse täitmine täies ulatuses ei õnnestu, jaotatakse täitmise tulemusena saadu klientide vahel proportsionaalselt, ühtki klienti eelistamata, võttes arvesse antud korralduse suurust. Kui proportsionaalne jaotamine ei ole võimalik või majanduslikult otstarbekas (nt liiga väikese tehingumahu tõttu), tuleb teistsuguse jaotamise otsuse tegemisel arvesse võetud asjaolud dokumenteerida.
- 4.4. Ühe või enama investeerimisfondi ja/või kliendi koondatud korralduste puhul jälgib Fondivalitseja, et ei jaota täitmisega seonduvalt saadut investeerimisfondile ega kliendile kahjulikul viisil. Enda arvel antud korraldusi Fondivalitseja fondide ega klientide korraldustega ei koonda.

5. Korralduste registreerimine ja salvestamine

- 5.1. Järgides investeerimisfondi parimaid huvisid salvestab Fondivalitseja viivitamata teabe investeerimisfondi arvel tehtud tehingu kohta andmetöötlussüsteemi. Antud teave peaks olema piisav tehingu tegemisel antud korralduse ja tehingu muude asjaolude taastamiseks. Säilitamisele kuuluvad vähemalt järgmised andmed:
  - 5.1.1.investeerimisfondi nimetus ja investeerimisfondi arvel tegutseva isiku (fondijuhi või portfellihalduri) andmed;
  - 5.1.2.korralduse või tehingu objektiks oleva väärtpaberi andmed;
  - 5.1.3.korralduse või tehingu kogus;
  - 5.1.4.korralduse või tehingu liik;
  - 5.1.5.korralduse või tehingu hind;
  - 5.1.6.korralduse edastamise kuupäev, kellaaeg ja isiku nimi (maaklerfirma nimi), kellele korraldus edastati, või tehingu tegemise otsuse ning tehingu tegemise kuupäev ja kellaaeg;
  - 5.1.7.korralduse edastanud või tehingu teinud isiku (fondijuhi või portfellihalduri) nimi;
  - 5.1.8.korralduse tagasivõtmisel selle põhjused;
  - 5.1.9.tehtud tehingute puhul vastaspoole ja täitmiskoha andmed.
- 5.2. Maaklerile edastatud korralduse tagasivõtmise põhjustena käsitletakse kõiki võimalikke asjaolusid, mis ei ole tingitud korralduse ja tehingu andmetöötlussüsteemi sisestanud isiku näpuveast. Mainitud asjaolude tekkimisel ja korralduse tagasivõtmise vajaduse korral on

- fondijuht või portfellihaldur kohustatud registreerima ning lühidalt kommenteerima korralduse tagasivõtmise põhjusi, kui need pole ilmselged.
- 5.3. Kui korralduse täitmise viis, täitmiskoha valik või muud korralduste täitmist puudutavad otsused pole ilmselged, lisab fondijuht või portfellihaldur asjakohase kommentaari tehtud valiku osas andmetöötlussüsteemi või dokumenteerib selle muul viisil.
  - 5.4. Fondivalitseja dokumenteerib investeerimisfondi arvel korralduse täitmise või täitmiseks andmise asjaolud vastavalt Fondivalitseja sisekorra eeskirjades sätestatule ning viisil, mis võimaldab iga korralduse puhul tõendada, et korraldus täideti vastavalt käesolevas korras sätestatule.

6. Korra ajakohastamine ja muutmine

- 6.1. Fondivalitseja teostab järelkontrolli käesolevas korras kehtestatud meetmete tõhususe ning asjakohasuse üle ja hindab regulaarselt korras sätestatu vastavust õigusaktides sätestatud põhimõtetele. Järelkontrolli teostatakse Fondivalitseja vastavuskontrolli järelevalvetegevuse käigus, et tagada jätkusuutlikult korralduste täitmine parimal viisil. Järelevalve teostamine tähendab üldjuhul kas jooksvat järelevalvetegevust või pistelist kontrolli juhuslikult valitud korralduste täitmise osas. Juhul, kui vastavuskontrolli järelevalvetegevuste käigus ilmneb, et parimat võimalikku tulemust ei saavutatud, viiakse läbi täiendav asjaolude hindamine. Järelevalvetegevuste tulemusena võib ilmneda ka vajadus muuta käesolevat korda.
- 6.2. Kontrolli teostamisel hinnatakse mh seda, kas Fondivalitseja võiks saavutada korralduste täitmisel paremaid tulemusi, kui:
  - 6.2.1. Fondivalitseja kasutaks korralduste täitmisel muid maaklerfirmasid lisaks nendele, kelle Fondivalitseja on juba heaks kiitnud;
  - 6.2.2. konkreetse varaklassi puhul omistataks suurem tähtsus mõnele muule täitmise asjaolule;
  - 6.2.3. Fondivalitseja muudaks muid käesolevas korras täpsustatud põhimõtteid.
- 6.3. Lisaks vaatab Fondivalitseja kehtiva korra üle iga kord, kui leiab aset oluline muutus, mis vähendab Fondivalitseja võimet täita korraldus investeerimisfondi parimates huvides korralduste täitmise korras kindlaks määratud täitmiskohti kasutades.
- 6.4. Eelnevates punktides nimetatud järelkontrolli teostatakse jooksvalt, seejuures hinnatakse käesolevas korras sätestatu aja- ja asjakohasust vähemalt korra aastas. Puuduste ilmnemisel Fondivalitseja muudab ja ajakohastab kehtivaid reegleid.
- 6.5. Kokkuvõtte käesoleva korras sätestatust või käesolev sise-eeskiri täies ulatuses tehakse kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas ning avaldatakse Fondivalitseja veebilehel. Juhul kui käesolevas korras tehakse olulisi muudatusi, teavitab Fondivalitseja kliente muudatustest Fondivalitseja veebilehe vahendusel juhul, kui kliendi ja Fondivalitseja vahel sõlmitud lepingust ei tulene teisiti. Teavitamiskohustuse täitmise üle teostab kontrolli Fondivalitseja riskijuhtimise üksus.
- 6.6. Muudatused jõustuvad ühe kuu möödudes nende avalikustamisest, kui Fondivalitseja pole sätestanud hilisemat kuupäeva.